

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagy szabványú betűkért 5 kr.
Nagyobb betűkért 10 kr.
Hirdetési díj a hirdetés első napján a legkevesebb 40 kr. után minden nap 10 kr. után.

Hirdetési díj a hirdetés első napján a legkevesebb 40 kr. után minden nap 10 kr. után.
Név nélküli vagy bérmentelenül beküldött kéziratok nem vételnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adandók.

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

Hamburgban

Árnyék-áremelés!

A legujabb botrány.

ápril 3.

(B.) Magyarország, a hősiség és vitézség hazája, egy epithéonál gazdagodott: Magyarország a botrányok hazája.

Honatyáink pozitív törvényeket hoztak a személyes bántalom, a testi sértés, becsület sértés és hasonfajú büntetéseket és vétségeket ellen és honatyáink maguk vétkeznek az általuk alkotott törvények ellen.

A magyar hírlapírók, a sajtó, mint a nyilvánosság őrei, hűségesen figyelve feljegyzik a napiesemények történetét és osztorozzák a társadalmi kinövéseket és a sajtó és annak képviselői a legnagyobb botrányok tényezőivé váltak.

Eddigél, ha czivakodást, verekedést akartunk látni, elmentünk a korcsmába, vásártérre, hol a népek a bor szeszétől feltüzelt és elvadult alsó osztálya szcenizált ily jeleneteket, — melyeket aztán a büntetőtörvény szabványainak kellett kiigazítani.

Most a Sándor-utcai palotába és környékére kell csak eltekintennünk, — hogy különb-különb botrányok legujabb kiadásában gyönyörködhesünk.

A törvényhozó testület háza és környéke most azon szemétdomb, — hol törvényhozók és írók a legaljasabb kifejezésekkel és tetteségeikkel illetik és bántalmazzák egymást.

Most divatban van üdvös és jó törvények alkotása helyett egymást megbecstelelni, inzultálni a honatyáknak.

Most divatba jött, hogy a sajtó képviselő munkái a spártai erkölcsök terjesztése és a társadalmi kinövések helyett egymást állítsák pellengére, — legkigondolhatóbb durva frázisokkal tegyék egymást tönkrel, az irodalmi tisztesség és hagyományos magyar lovagiaság hátrányára.

Korunk a legelvetemültebb korrupciókora.

Amit a világ kormányzatára hivatott diplomácia alattomban és titokban a színpalak mögött céljainak kivitele tekintetében elkövet: azt a magyar politikuskok, a törvényhozás tényezői és a journalistika emberei, hírlapírói, nyíltan tálalják fel a világ elé.

Korunk — ismételjük — a legelvetemedeit korrupciókora.

A czeplédi ünnepélyből kifolyó eseményeknek oly szomorú láncozata áll egymással szerves egybekötöttségben, — képviselők, hírlapírók által színrehozva, hogy azoktól mély indignációval kell elfordulni minden önzétes embernek.

A Sándor-utcai törvényhozó ház eseményei, a szóbeli és tetleges bántalmazások, az urak, törvényhozók, politikuskok és gentlemanok botrányos megfélekezése a tisztességről, illenről és becsületéről: örök szégyenfolt a magyar parlamentre, mit száz meg száz párbajvívás által sem hozták helyre az illetők.

A mi illem- és becsületérzésünk van a lefolyt események által megbántva, megsértve, a nemzetre hoztak gyalázatot kivétel nélkül, minden tényezői azon eseményeknek, kik a czeplédi botrányok jeleneteit újabbán lejátszották.

Szgyeljük, hogy saját pártunk, az egymást tüzzel-vassal pusztító, a verekedést és verekedést utszéli csárdába beillő módon folytató tagjai a függetlenségi pártnak részesei a botrányoknak, kik úgy látják, a helyett, hogy a haza függetlenségének jeléül kitűzött 48-as elveket hirdető lobogó alatt a haza java és érdekében működjenek, a visszavonás minden kigondolható fegyverrel valóságos keresztes írtó hadjáratot folytatnak egymás ellen s e ténykedésük által az erőt elforgácsolva, — megoszlatva, a pártot öredző nimbust szétzakgatva a szabadelvű párt malmára hajtják a vizet és személyes érdekből még kö-

pések lennének a magyar állam totózetét is felgyújtani.

Szomorú korszakot kellett megérnünk! És a függetlenségi párt sajtójának némely képviselői sem maradnak hátra a honatyák mögött a dicstelen téren.

Szomorú korszakot kellett megérnünk! Mi nem akarjuk kutatni az incidens, ha vajjon volt-e oka a sajtó munkásainak a törvényhozó elleni támadásra vagy sem? Mi nem védjük a képviselőt sem, saját ténylei miatt. De el kell szorulni a hazafi keblünk, midőn látja, hogy a képviselőház közelében, fényes nappal támadják meg a sajtó képviselői a békés honpolgárt, ahelyett hogy a szellem leghatalmasabb fegyverével vennének maguknak jogosult elégtételt.

Hát annyira vagyunk már?

Mi jögon várják meg a társadalmi jogrendről megfélekezett képviselő, hogy őket a haza választópolgárai és lakosai kiváló tiszteletben részesítsék? Mi jögon várják meg a sajtó ilyen munkái, hogy működésüket a nemzet elismerésben és tiszteletben részesítse?

Mi jögon követelik az ily egyének, hogy a közvélemény előtt tekintélyben álljanak?

Valóban hazafiai aggodalommal telik el keblünk és a rómaiak Enniusra váró vágyával várjuk, hogy ezen korrupciót előidézett és istápoltt kormánytól szabadítsa meg a végzet hatalma szegény magyar hazánkat.

Országgyűlés.

A képviselőház csütörtöki ülésében egy fontos intézkedésnek sorsa dönt el, és pedig a szolid iparügy hátrányára. A 7. §-nál ugyanis egy iparágrol a má-ikra való áttérése szabályozatik és a bizottság javaslata szerint ez megtörténhetik minden megszorítás nélkül. Ernusz Kelemen módosítást terjesztett elő, mely szerint az áttérés csak rokon iparágra engedhető meg; a rokon iparágak csoportosítása a kormányra bíztnék. Ezen indítványt erőlesen támogatta gr. Apponyi és Gaal Jenő. Rónay János tovább ment és a szakaszt egészen elvetetni kívánta. A módosítvány ellen szözlött Hegedűs, Láng, az előadó gr. Bethlen és a kereskedelmi miniszter. Ernusz módosítványát a többség elvetette.

A tárgyalás fonalá a tegnapi fűgőben maradt 6. §-nál vétetett fel újra, melynel Apponyi grófnak Körössy Sándor által módosított módosítványa fogadtatott el.

Legelőkeltebb és leghosszabb vita fejlett ki a 7. §-nál, mely azt mondja, hogy a kiképzés igazolásához kötött ipart önállóan üzött, bármely más, képesítéshez kötött mesterségre, a képesítésnek külön kimutatása nélkül, a 4. § határozatainak teljesítése mellett átmehet. Részt vettek a vitában részint mint módosítvány-beterjesztők, részint egyszerűen mint szónokok: Ernusz Kelemen, Rónay János, Czierer Ákos, Hegedűs Sándor, Zay Adolf, Szederkényi Nándor, Csánády Sándor, Apponyi, Láng, Beckler, Gaal Jenő (világosi), Polónyi Géza, Széchenyi miniszter és Bethlen előadó.

Ernusz módosítványt adott be, hogy az átmenetel csak a rokon iparágak között engedtessek meg, más figyelemreméltó esetben — az iparhatóság adhason erre engedélyt; Rónay kihagyatni indítványozta a szakaszt. A mérsékelt ellenzéki szónokok Ernusz, a függetlenségi Rónay és Czierer indítványai mellett, a szabadelvű pártiak pedig a bizottsági javaslat szövege mellett Hegedűs Sándor polemizál. A másfél óráig tartott igen érdekes eszmecsere után szavazás következett, melynek folytán az idézett szakasz 101 szavazattal 68 ellenében változatlanul elfogadtatott.

Ezután még csak két szakaszt fogadtott el a ház s a tárgyalás a 10. §-nál félbeszakítottatott d. u. 2 órakor. Ez utóbbi szakaszul is többen szólaltak fel és adtak be módosítványokat, köztök Gondóc Benedek is, ki az által keltett nagy derűtséget, hogy a 10. §-hoz tévedésből oly módosítványt adott be, mely a 12. §-ra vonatkozott.

A holnapi ülés első tárgya lesz Mocsary Lajosnak a Herman Ottó esete re vonatkozó határozati javaslata.

A képviselőház tegnapi ülésének első tárgya volt Mocsary Lajosnak Herman Ottó tetleges bántalmazására vonatkozó határozati javaslata, melyet az indítványozó röviden indokolt. Pauler nem ellenzé, hogy Mocsary határozati javaslata az igazságügyi bizottsághoz utasítsassék, — mit a ház el is fogadott. Ezután az ipartörvényjavaslat részletes tárgyalását folytatta tovább a ház, az ülés vége felé mind kevesebő érdeklődés mellett. A tárgyalás, a tegnapi fűgőben maradt 10. §-nál vette kezdetét.

Társadalom.

(B.) Magyarország vidéki városairól általánosságban el lehet mondani, hogy a társadalmi élet nem áll azon a színvonalon, melyet meg lehet kívánni.

A kicsinyeskedés gyakorolja uralmát szerte. Egymástól elkülönzött körökre, társadalmi osztályokra oszolva nem is keresik a közös érdekeket.

Ugy szölván minden vidéki város azonos jelleggel bír. A születési arisztokraczia sehol sincs nagyobb számmal képviselve. Csak is az ország fővárosában és némi részben Kolozsvárt van mánásainknak gyűhelyük. De azért nincs vidéki város hol arisztokraczia ne lenne, arisztokratikus jellegű körök ne képződjenek. A földirtokos és a hivatalnok osztályok alakulnak ilyenekké.

Persze nincs arra semmi jogczimuk, hogy elkülönzött társadalmi kasztok képezzenek, csupán a nagyzási hóbort urálja a kedélyeket. És mi az eredménye ennek az állapotnak? Nos hát a vidéki városok e talmi arisztokracziája lehetetlenül teszi a kedélyes, élvezet és szórakozást nyújtó társadalmi életet. Kicsinylőleg szölván a kereskedő, iparos osztályról. A kereskedő és iparos osztály tagjait a „polgár” jelzővel ruházva fel, nem tartják maguk közéé valóknak.

Valósággal nevéteseges ferdeség. Hiszen Magyarország ma már hála istennek szakképzett, derék kereskedőink és iparosaink vannak, kik a társadalmi téren is meg állják helyüket. Magyarországon is mint mindenütt az „államfenntartó elem” nem többé csupán az ötszázézer, rég elmúlt idő ez. A haladó kor hozta magával, hogy Magyarország jövő nagysága is kereskedelmének és iparának felvirágzásától éppen úgy függ, mint a jözan és helyes östermeles tényezőinek javításától, földirtokos osztályunk helyzetének javulásától. A társadalmi elkülönzés nem jogosult, nem indokolható.

Változni kell ennek az állapotnak. Csak a kültöldi példákat kell utánoznunk. Ausztriában, Angliában, Németországban sehol nem lehet ezt tapasztalni, a társadalmi életben a miénkhez hasonló jelenséget. A születési arisztokracziának van ugyan meghuzott választala, de ezektől eltekintve, a többi társadalmi osztályok egyek. A demokratizmus mindent elfoglalt az öt megillető helyet.

Francziországról, Belgiumról nem is kell szölvánunk. Demokrata államok, demokrata szellemmel. A francia köztársaság elnöke maga is egyszerű polgár, Belgium koronázott királya semmivel sem tartja magát különb polgárnak Brüsszel bármelyik iparosánál. Egyik királyi estélyen Flandria hercege brüsszeli kereskedő leányával nyitotta meg a táncot.

Mi volna a teendő nálunk? Semmi más, csak haladni a korrall, eleget tenni a kor követelményeinek. Nem lehetetlen ez.

Tegyenek le a nagyzás hóbortjairól azok, kiknek semmi hasznukra nem válik ez uton haladni. Vegyék fel maguk közéé azokat, kik beillenek a kerethez, melyet ők alkotnak. Sokszor elmondott dolgok ezek és mind-egyik sikertelenül. De hinni szeretjük, hogy Debreczen városa ugynevezett „elite” községének nem hiába szölván.

A társadalmi élet felpezsdülése érezettni fogja jöteköny hatását minden irányban.

A magyar országgyűlés és a bécsi reichsrath közt a szeszadójavaslat fölött lényeges pontban vizsály keletkezett. A két kormány megegyeztet abban, hogy az erjedési ürméret szerinti adóátalányozás kedvezményében azon mezőgazdasági szeszgyárak részesíthetők, melyeknek említett ürmérete legelőkeltebb 45 hektoliter. A magyar képviselőház így is fogadta el az illető szakaszt; a reichsrath képviselőháza azonban a kormány ellenére, Grochoiszi indítványa folytán, ezen határt 55 hektoliterre terjesztette ki. A magyar szeszadé-enegetében az a nézet nyilvánult, hogy a magyar mezőgazdasági szeszgyárak érdekében bőven elegendő a 40 hektoliternyi irtartalom határvonalá az adóátalányozásra néve; s maga a pénzügyminiszter ment tovább, engedvén 45 hektoliter, hogy közeledjek az osztrák és főképp galicizai érdekekhez, minthogy ott sokkal nagyobb gazdasági fözdekkel, igazabban: gyárakkal folytatják a szesztermelést. De már az

55 hektoliterig menni lehetetlen; mert így Lajthán tul az adóátalányozás kedvezménye már nem a mezőgazdaságnak, hanem az ipari szeszgyáraknak adnaték meg. A magyar gazdasági szeszgyáraknak sokkal kisebb lévén az adóátalány alapjául szolgáló ürmérete, a határvonal tágításából nem lenne tehát semmi haszna; annál nagyobb előnyt húznának belőle a galicizai s cseh szeszgyárak, és mivel Lajthán tul a szesztermelés tömege ezen 50—55 hektoliter irtartalmu, nagy számban levő gyárakból kerül ki, — a nekik adandó kedvezmény nemcsak a magyarországi kisebb szeszgyáraknak szölgálna nagy hátrányára, de az atalányozás kedvezményéből kizárt hazai nagy szeszgyárak ellenében is erős versenyt segitene elő Ausztriában. És e verseny mind adó, mind gazdasági s ipari tekintetben nagy kárára lehet Magyarországnak. Azért — írja az „E-s.” — a magyar kormány nem engedhet e tekintetben és ragaszkodnia kell ahhoz, hogy az osztrák kormány az urakháza utján reperálja az elterést és érvényt szerezzen a közös megállapodásnak.

A kormányparti Pesti Hírlap, mely heteken át szölvázta és rágalmazta az ellenzéki koalíciót, mivel azt hitte, hogy azzal a kath. főpapság is együtt tart — ma boldog örömmel üjságolja, hogy a kath. klerus kibékült Tisza Kálmánnal. Most tehát minden rendben van! A szabadelvű kormány marad tovább is szabadelvű a Pesti Hírlap szemében; ellenben az ellenzéki koalíció ugyanazon helyzetben ultramontán, reakcionárius lett volna! — Ime ilyenek a szabadelvű kormány irói és orgánumai. Tessek hinni nekik!

Kuranda Ignác, az osztrák képviselőház tagja, kinek neve a reichsrath és a delegáció tárgyalásaiból nálunk is eléggé ismeretes, hosszabb betegség után, mint Bécsből távirják, csütörtökön délután felnegyóra kor meghalt. Mint hírlapíró tette nevé ismertté. Egy ideig egyik legbüggőbb előharczosa volt a Schmerling-féle centralizmusnak, de 1867 ben ő is kibékült az új viszonyokkal. A német alkotmánypártnak volt egyik vezértagja s kezdetől fogva Bécs főváros egyik kertletét képviselte az osztrák alsóházban. Több év óta szívbjában szenvedett és ez okozta halálát is.

A bihari rőf. egyházmegye folyó hó 2. és 3-kán tartotta meg rendes tavaszi közgyűlését Nagyváradon. Nevezetesebb tárgyai közül a közgyűlésnek említesit igényel, Csillag Lajos bojtj lelkésznek tanácsbíróul, Nádudvari Lajos borsj lelkésznek közpénztárnokul, Miskolczy Árpádnak vilgási s Szigeti Eleknek egyházi jegyzőül történt megerősítése, kik fel is eskettettek s hivatalukat a gyűlés jó kívánatai között elfoglalták.

Belföldi hírek. Szegeden f. hó 3. és 4-én ment végbe a tisztújítás; polgármester lett újra Pálffy Ferencz, főkapitány Szilaha Ákos, h. polgm. és első tanácsnok Szabados János. — Az orsz. függetlenségi párt Mocsary Lajosnak a Herman-ügyre vonatkozó határozati javaslatát tárgyalva, elhatározta, hogy a határozati javaslat a jogügyi és egyszersmind a mentelmi bizottsághoz lenne utasítandó.

Vidék.

(György Endre fölleptetése. Uj lap.)

T. szerkesztő ur! A főispáni befolyás — országgyűlési képviselő mozgalmakra — Szoboszlón is megkezdte működését. Vasárnap délebben lesz az első ingyen ebéd, ingyen bor, adja a polgármester. — E potya evés és ivásra csak is kormányhű polgárok vannak meghiva. Honnan került a potya lakomára a pénz? megmagyarázza azon körülmény, hogy pár nappal előbb a polgármester és főjegyző Debreczenben voltak a főispánnal kihallgatáson, a melynek eredménye lesz az első diuom dánom összehívása.

A czél jól tudjuk nem más, mint György Endre kormányparti képviselő — fölleptetése, a mely mellett már némelyek úgy igaznak, mint mérsékelt ellenzéki képviselő mellett, hozzá tevéen azt is, hogy Szoboszló kap annyi követ ingyen a mennyivel Szoboszlót egészen ki lehet követetni.

Hogy egyéb hírt is közöljék H.-Szoboszlón „Hajdumegye” cím alatt vegyes, politikával azonban nem foglalkozó, heti lap fog húsüt első napjától kezdve minden vasárnap megjelenni. — Nyomatatni fog H.-Szoboszló város nyomdájában. Előfizetési ára egész évre 4 frt. — Szoboszlói előfizetők által a lap fenntállása biztosítva van.

Lármás ügyek.

Nem kapott — becsületbirakat Szell György képviselő lovagias elégtételt kívánt Ugron Gábertól; Kreith gróf és de Pottere ezredesét küldötte hozzá segédek Ugron a maga részéről a Bámfy Bela grófot és Horváth Gyulát nevezte meg segédül kik kijelenték, hogy Szell Györgyöt egy becsületbírósg ítélet után parbaképesnek ösmerték el — Szell György segédei elfogadták a becsületbírósgot. Másnap délelőtt 10 órákor aztán megjelentek Szell György segédei: Kreith gróf és de Pottere ezredes s kinyilatkoztatták Ugron Gábor segédeknek, hogy ők Szell György képviselőtől visszalépnék.

A Pesti Napló csütörtök reggeli számának vezércikke, szövege az utóbbi napok eseményeiről, Hoitsy Pál, Prónay Gábor, br. s Ugron Gábor ezáltal sértve érezték magukat s a cikkről magyarázatot és elégtételt kértek. Az iokriminált cikk írója Kaas Ivor báró, a ki ma délben a sertesért pisztolypárbajban adott lovagias elégtételt. A párbaj színhelyét kitűzött helyre kiérve, Hoitsy, Prónay és Ugron felajánlották, hogy mivel egy sértő cselekményért csak egyszer lehet s kell elégtételt adni, Kaas Ivor a három kihívó közül válaszson ki egyet, kivel megverekszik. A három kihívó nevei közül Kaas báró az Ugron Gáborét hozta ki. A segédek (Kaas Ivor részéről Visi Imre s Günther Antal, Ugron Gábor részéről Bartha Miklós és Ferenczy Miklós) kimérték a 25 lépés távolságot s az adott jeltre Kaas Ivor lőtt, de nem talált, mire Ugron Gábor a levegőbe lőtt. Ezzel az ügy véget ért.

B Molnár Sámuel czepléi polgár mester megkereste a kir. főügyészséget, hogy a Függetlenség márcz. 19-iki számában Semnecz Emil és Persay Ferencz aláírással megjelent cikkében ellent foglalt rágalmazásért s becsületi sértésért írdítsa meg nevezett lap ellen hivatalból a sajtóper. A főügyészség ennek képesében, mint a Nemzet halja, a hatósági közegek elleni egyéb rágalmakért is felölősségre vonja a Függetlenség-et.

Clair Vilmos és Semnecz Emil ügyében a rendőri előnyomozás be van fejezve. Semnecz Emil csütörtökön d. u. 5 órákor kihallgatva Minorich rendőrfogalmazó, ki egész delelőtt az anarchisták ügye miatt a Fortunában volt elfoglalva Semnecz Emil mindenben megegyezőleg adta elő a történeteket Clair Vilmosal; tagadta, hogy Hermann Ottó elete ellen akartak volna törni, s az inzultálási szárdék csak a képviselőház konyvtári helyiségében történtek után erlelődt meg bennük. Igaz ugyan, hogy neki Hermann már régebbi idő óta „pikje” volt, mert Hermann Ottó Czepléden őt folyton fixirozta, s a czeplédi eset után a képviselőházban tartott beszédében sértő kifejezéseket használt azok ellen, akik Czepléden jelen voltak. De mert a sértés nem közvetlenül ellene irányult, nem volt oka azt magára venni. Clair Vilmost és Semnecz Emil holnap delután fogják átszállítani a Fortunába. Semnecz Emil ellen a honvédhadparancsnokságnál is megindították az eljárást.

Színház.

Czifra nyomorúság színmű; Falu rossza népszínmű Ujházi Ede ur felleptei april hó 3-ikán és 4-ikén.) Két általános kedveltségű darab került színre Ujházi Ede urral az utóbbi két este színpadunkon. Erdekkel néztünk a vendég-szereplő művészt e két különböző jellegű alakítása elé, mert a Czifra nyomorúság

A »DEBRECZEN« TÁRCSÁJA.

A „szöke asszony“ dalaiból.

Hát nem lesz már soha tavasz; Nem nyil ki a mező — Uj lombot az erdő nem hajt. S nem virul a temető! — Pedig ezt, csak ezt várom már... A virágos hant alatt! Álmodozni jó lény rólad, Itt hajh! már azt sem szabad!

Elhangzott az eskü szó már... Oltár előtt mondta el; Ez talán nem lesz hazug s nem Jatszol mint a többivel, Ezzel is — s ez az utolsó; Mindörökké kötni fog — De én tőle még szárszorta: Boldogtalanabb vagyok!

Most már a remény is veszte! Kialudt végső csilláma; Álmodni sem szabad rólad — Az álom is hiu, kába: Az is bűn már tudom, tudom És mégis szeretlek téged S nem felelek, ó jaj! hogy már El nem mulik ez az élet!

Gróf Vay Sándor.

A csodagyermek.

A hangverseny véget ért. Előkelő közönség tolongott lefelé a ragyogón megvilágított lépcsőn. Berruhás álmos inasok nagy buzgalommal ádták föl úrnőikre a hatyuprémess fehér felöltőt, vették át a nagy látszóvet a keztyűs

s ág előbb 1 frt 20, majd 1 frt 50 krral és öt felöltő leányval közködd Csoma Bálintját és a Falu rossza zának igazán gonosz csontokból álló Gonosz Pistáját, ki a becsületesség parasztos furiangal használt súbája alatt a legnagyobb tolvaj felruházva, a nevésségessé tétel minden vonásaival, oly egynek által voltak személyesítve színpadunkon, kik határozott diadalt arattak ki ne emlékezzék a Szathmári Árpád től megszertt Gonosz istájára, ki ne gondolna szívesen a Németh József ur pompás Csoma Bálint alakítására? A vendég művészt mindkét szerepében sok erdetiséget és mely tanulmányt vitt a közönség elé. Csoma Bálintjában a józsvu, a sors csapásait nyugodtan söt kedélyesen tűrő szegény díjnokot nem csak humorról, de azzal a leplezett gunyorossággal játszta, mely az ily egyén kedély világában okvetlen kell, hogy létre jöjjön. Ez a gunyorosság alkalmas helyzeteknél és időkben lévén alkalmazva, — ez képezte Ujházi ur alakításának tanulmányon alapuló hatásos sikerű oldalát. Gonosz Pistájában már csupa furiang, százbős, igazi falusi bakter volt; ki a szerepek minden izescskéjét kitudja kellően domborítani a nélkül, hogy itt vagy ott csak némileg is bele esne az oly tulzásba, mely a széptani igények bármínő magas követelményeibe bele ütőzhetne. Mind a két szerep kitűnő előadásért a színházat zsufozásig megtöltött közönség a legzajosb tetszés nyilvánításokkal tüntette ki Ujházi urat, — ki aggodalommal nézett debreczeni vendégcsereplése elé, mely valjuk be előrelátzólag nem a legjobb időre, a színiidény végére esett; az aggodás alaptalan volt. Eddig az erkölcsi és anyagi siker a lehető legfényesebb Méltó Ujházi urhoz, méltó a debreczeni művészetért lelkesülni tudó közönséghez.

Kötelességünk megemlékezni röviden a társulati tagokról is. A Czifra nyomorúságban Abo nyi ur (Bálnai) sok gondnal játszta e jó szerepet s Ditróiné is kitűnő volt mint Bella. Krecsányiné a nyelvés Mézesné szerepében araiott sok tapsot. Kissné egyéniségéhez az Eszter szerepe nagyon illik s így a hatást a különben is hálás szerepben, nem volt nehéz elérni. Dicséret illeti Halmay, Rónaszéky Pálfi és Ditró urakat is. — A falu rosszában első sorban Kiss Mihály urat illeti meg a művészt után a feltétlen dicséret. Szépen énekelte dalai-ban annyi igazi meleg érzelem volt, hogy drámai játékkal párosulva mindenki szívét megrágtotta. Örléy Flóra takaros Fiuma Rózi volt s játéka és dalai tetszetek. Kissné mint Fedi Boriska egyes jelenetekben szépen s avált, de szeretnünk volna benne több meleg-ségt, több hevet, több igazságot találni. — Rónaszéki és Nyilasi urak a muzsi- való czigányok szerepében a zsufozt házat nagyon sokszor megkaczagtatták. (Sj.)

Helyi hírek.

Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester haza érkezett a fővárosból. Mint legbiztosabb forrásból értesülünk, a honvédelmi miniszterium államtitkárával folytatott tárgyalásnak a laktanya ügyre nincs semmi kedvező (?) eredménye, a mennyiben csak feltételes ígéretet lettek kiltatásba helyezve. — Ez ügyben legközelebb egy szakértő egyéntől fogunk cikket közölni.

Országos vásár. A szent György napi országos vásár april 14 én veendi kezdetét s tart 22-kéig a következők rendben: april 14—15—16 án bór, gyapju, méz, dió, stb. továbbá toll, iparczikkek, gabonanemkek és mindenféle terményvásár; 17—18. csütörtök,

péntek juhvásár; 19—20. szombat, vasárnap sertésvásár; 21—22. hetfőn, kedden nagy baromvasár.

Sétahangverseny tartatik holnap d. u. 5 órákor a „Bika“ szálloda nagytermében, melynek igen érdekes műsora a következő: Dopplertől: Nyitány a „Gránátosok szállója“ című műből. Wunderertől: Idyll. „Álom az erdőben.“ Schreinerfől: Gavotte. „Szerelmi ádv.“ Schulzól: Egyveleg a „Zenészeti Sür-gönyből. — Szünet után. Donizettifől: „Lucia“ opera záradéka. Straussfól: Walzer. Abttól: Dal „Jó éjt te szívem gyermeke“. Straussfól: Ábránd a „Bögre“ operettből Felhívjuk rá a közönség figyelmét.

Kinevezés. Budaházy Kálmán, Budaházy István tekintélyes földbirtokos fia, a m. kir. földművelési miniszterium által segéd-fogalmazóvá nevezetett ki. A szép tehetségű ifju előéletésén mindnyájan örvendünk.

Egy ifju élet vége. Résztvétel vettük a gyászúrt, hogy Halmágyi Oszkár belügyminiszteri segéd-fogalmazó tegnap életének 26-ik évében meghalt. Atyja, a tavaly elhalt Halmágyi Lipót debreczeni pénzügyi igazgató, őt, egyetlen fiát a leg gondosabb nevelésben részesítette s a bécsi keleti akademiába is járatta. Itt történt, hogy egy önfelelt pillanat öngyilkos akart lenni, de a végzet másékt intézkedett s a gyilkosgolyót megakadályozta a végzetet működésében. Tehetségénél, nyelvismereténél is kiváló szorgalmánál fogva igen hasznos tagja volt a belügyminiszterium államrendőri osztályának, kit főnökei és tisztviselő társai szerettek, ki előtt szép jövő állott s kinek ily korá halála valóban vesztesség. — Halálát siratják neje: Kaj-tár Erzsike, kit épen két hónappal ezelőtt, f. év február 4-dikén vezetett oltárhoz, vigasztalhatlan anyja özvegy Halmágyi Lipótné, kit egy év leforgása alatt két ily nagy csapás ért s nővére Lilla dr. Szaplóczay Mórné Temetése vasárnap april 6-dikán d. u. 3 órákor megy végbe. Béke poraira!

A főiskolából. A főiskola imatermében érdekes praedikáció-cycust tartatott. Csiky Lajos hittanár felszólítására három negyedéves hittanhallgató három egymástutáni vasárnapon a hit, remény, szeretet örök szép tárgyairól tartott egyházi beszédet: Futó Zoltán 4. th. a hitről ez alapigével: „hit által állasz“, Szikszay Z. 4. th. a reményről e textussal: „a reményesség pedig nem szígyenit meg“, és Bihary Lajos 4. th. a szeretetről e textus alapján: „megmarad a hit, remény és szeretet; ez három, ezek között pedig legnagyobb a szeretet“. Általában mindhárom sikerült beszédet adtak! — A husvéti szü-nidő ma veszi kezdetét s ma delután folyt le a legáció-választás is. Debreczeni legátusok lesznek: Fiók Károly szenior, Révész Kálmán s tanár és Megyaszasz Gyula esküdtfelügyelő. — A hittanszaki önképző kör közlőnyének 6-ik száma igen szép tartalommal jelent meg. Kiss Ferencz 4. th. Arany Jánosról mint vallásos költőről, Várárhelyi Zsigmond 3. th. pedig Horátiusz hit- és erkölcséről közölnek magvas értekezést.

Az iparos-kör elnöksége szétosztatá a tagok közt a kör alapszabályait s a Vadon Sándor titkár által a múlt évi működéséről készített s a közgyűlés által nagy tetszéssel fogadott és kinyomatni rendelt jelentést.

Ezt annak idejében bő kivonatban közöltük. Megemlítjük, hogy a kör új választmányát holnap delelőtt 10 órákor tartja első választmányi gyűlését. A hirdetett dalestély — miután a működő tagok közül kettő váratlanul megbetegedett — a mai napon meg nem tartatik, kérik a t. cz. közönség ezen esetnek szives tudomásvételére. A zelnökség. A színiügylet tagjaiul újabban álaritak: Rotschnek V. Emil, Beer Kálmán, Szombathy János, dr. Popper Alajos, Halmay Imre, Zichermann Herman, Rieher Károly, dr. Kardos Samu, Horváth Arnold és Fürt Adóif urak. — Eddig van 42. tag aláírva — Mihelyt a 60-at elérli az aláírók száma, az alakuló közgyűlés megfog tartatni. — Debreczen, 1884. april 5 — Tisztelettel, Komlóssy Artúr sz. ú. egyf. jegyző.

A kereskedelmi tanintézet tanulmányutat levő 30 növendéke a 6 tanár kíséretében a hó 2 kán déltánt megérkezett Miskolcra. E napon Miskolcz városát tekintették meg, másnap pedig a diósgyőri vasgyárba és bánya telepekre tettek kirándulást. Rozsnyóra tegnap utaztak el. Esküvő. Zichermann Ignác nyirbátori polgár (1848-aki honvéd) kedves Etele leányát, holnap vezető oltárhoz Er-Mihályfalván Egy Mór gépész Áldás frigüdre! Tiszta Kálmánt földhöz vágta. Fabian Mihály geszti származású 37-ik gyalogezredbeli őrmester, 30 évi kifogástalan szolgálatainak elismeréséül, a koronás érdemkeresztal tüntettetett ki. E derek vitéz a geszti parkban játszó pájtását Tiszta Kálmánt is földhöz vágta s már csak ezért is megérdemelte a kitüntetést. A nemzet, meg koronás arany keresztet csináltatna Mihály bácsinak, ha most is úgy vágná földhöz Tiszta Kálmánt, hogy a miniszteri székéből a geszti parkba hente-regne!... Bucus. Midőn e rám nézve oly nagyon kedves emlékü városból ki tudja mennyi időre el kell távozzom a fővárosba, hova pályám tovább folytatása érdekében távozzom, mint a népszínház szerződött tagja, — kedves kötelességemnek tartom a debreczeni jó közönségnek őszinte szívből fakadó bucu üdvözlémet nyilvánítani, azon szerény ohajtással, hogy kegyeskedjenek megtartani jó emléköknögy, mint a hogy én fogok hálás szívvel gondolni e nemes város művészet pártoló kedves közönségére. Debreczen, 1884. april 5. Rónaszéky Gusztáv.

Az önkéntes tüzöltő egyesület holnap delután 3 órákor közgyűlést fog tartani. A kik érdekelve voltak. Rendőrségünk két atyafit kísért a városbához verékedés miatt közlebb. Reggel, a mint a hivataiban a raportnál megjelentek, kérdi a kapitány az egyikfől: „Miert vannak kendek itt?“ — „Mi — felelt rá a kérdezett — egymás iránt érdekelve vagyunk.“ — „Hogy-hogy?“ — „Hát csak úgy kérem alásnan, hogy ő (társára mutat) engem pofon vágott, én meg őt egy bottal fültövön vágtam.“ — Persze, a kapitány egy napi arstromra itelte őket, mire a beszéd-atyafi és szavakkal fejezte be a társal-gást: „Megtértettek kérem alásnan értelmes szavazatát.“ Uj ügyvéd. Miként értesülünk Dr. Nagy Gábor a helybeli iparos ifjuság önképző egy-letenek volt titkára, kit városunkban igen előnyökben ismernek, — egy pár nap előtt tet-te le az ügyvédi vizsgát fényes sikerrel. — Ör-vendünk, hogy ügyvédi karunk egy ily jelesül képzett ügyvéddel szaporodik. Németh József szintársulatunk derek komikusa kassai vendégcserepléséről haza-érkezett. Mint kassai levelezőnk értesít, fellep-

teivel határozott „Mukányi“ című tündéte fogadták és Holi“ operéség“ban egyaránt vitta ki.

Szaporo-sított népszám-több mint 1000 szet tanártól tör t e n e l u j k j o r i b ö l c s e s i s m e r t e t e s e t k o

A meg-vészkertben to-„szép“-ség hiro-véletlenül tud-cselekedetnek előtt — a leg-a kívül csakb-nem késett a- n i, mint olyat- lenül támadta szomorú vége- avatkozott. ... városunkban s z o n y o k!

A bucu Ignác, kinek pezsgője az u s u d v a r i s

Csilla robbanás volt. 11 órákor, me- hogy a hold f- keleten szérr- nagybodított sárkány, olya Majd kígyó al- három felelőn farkafele sárg- millió darabba

Elsőre. a cizimel De- ez „rendkívül utolsó szám“, sem versenytá- rá fizetni, ma- kedveskedünk s oínksnak. Az- nitz-czege ké- figyelmét. A e- nézve, hogy e- is felhívja.

André fiatal fúszker- letének árja- számból. A- ajánljuk a köz-

Tekinté- Önök s egy- kik nekem a- hálás köszönet- aranyérbén, s- suak, mivel se- lemleléseget a- llettel Gleissner- dorf m. Csehör- szeresz urnak- ára a gyógygs-

Ha- — Az U- fennálló lipótv- sának kérdése- polgármester

Egy ivó- a nagyobb v- leveleket kere- gatott.

Kolozsv- Kecskemét, L- Kőszeg, Pers- egy egy tétell- rintot remelt-

Schwarz- Elza“ papját- Dolgozni ég- hisz nem is- sebb volt így- által. Volt egy- kikészítettett- korától kezdve- vel.“

A gyerme- ugy világá- me Ekkor is oly- hangversenyek- gosítá s papját- rencsére megv- üzletekre volt- számításal is- vonva, még m- évig tisztessé- ugy se kell s- jóval, mint az- mek volt.

Valóban- csupa heged- jól is lakott. - vel örvendez- lett mindenn- örült a furcsa- untá, harmad-

Az önkéntes tüzöltő egyesület holnap delután 3 órákor közgyűlést fog tartani.

A kik érdekelve voltak. Rendőrségünk két atyafit kísért a városbához verékedés miatt közlebb.

Reggel, a mint a hivataiban a raportnál megjelentek, kérdi a kapitány az egyikfől: „Miert vannak kendek itt?“

„Mi — felelt rá a kérdezett — egymás iránt érdekelve vagyunk.“

„Hogy-hogy?“

„Hát csak úgy kérem alásnan, hogy ő (társára mutat) engem pofon vágott, én meg őt egy bottal fültövön vágtam.“

Persze, a kapitány egy napi arstromra itelte őket, mire a beszéd-atyafi és szavakkal fejezte be a társal-gást:

„Megtértettek kérem alásnan értelmes szavazatát.“

Uj ügyvéd. Miként értesülünk Dr. Nagy Gábor a helybeli iparos ifjuság önképző egy-letenek volt titkára,

kit városunkban igen előnyökben ismernek, — egy pár nap előtt tet-te le az ügyvédi vizsgát fényes sikerrel.

Örvendünk, hogy ügyvédi karunk egy ily jelesül képzett ügyvéddel szaporodik.

Németh József szintársulatunk derek komikusa kassai vendégcserepléséről haza-érkezett.

teivel határozott sikert aratott. Első fellepte a „Mukányi” című vígjátékban volt. A közönség tüntetve fogadta régi kedveltjét. Ugy a „Nap és Hold” operettben, mint a „Czifra nyomorúság”-ban egyaránt a legszebb eredményt — vivta ki.

* Szaporodtunk. Az 1881-ik évben teljesített népszámlálás óta Debreczen lakossága több mint 1000 egyenlő szaporodott. Jelenleg a város lakóinak száma 53,898.

* Thót Ferenc főiskolánk derek bölcsészeti tanárától megjelent a „Bölcsészeti történelemnek” 3. kötete mely az újkori bölcsészettel foglalkozik. E jeles mű ismertetését közelebb megkezdjük.

* A megzavart szerelmi légyott. A fűvészkertben történt. Még pedig tegnap. Egy „szép”-ség híreben álló asszonyságnak, légyottja volt tegnap délelőtt a fűvészkertben. A férj véletlenül tudomást vett ezen ellene irányuló cselekedetnek s maga jelent meg — neje előtt — a légyotton. Ott is találta a csábítót, a kiváltságos szavaltába egyeledett s nem késett a tisztelt férfit — felpofozni, mint olyat, ki őt férji jogában illetéktelenül támadta meg. — A szerelmes légyottnak szomorú vége lett, mert a rendőrség is beleavatkozott. ... Ez eset nagy feltűnést keltett városunkban s ma széltere beszélik: a szszonyok! csak titokban legyetek hűtlenek!

* A budapesti pezsgő-gyáros Prückler Ignác, kinek hírneves „Kincsem” című pezsgője az udvari asztalnál is fogyasztatik udvari szállítás címet nyert.

* Csillagrobbanás. Rendkívüli csillagrobbanás volt az égen látható tegnap este 1/2 11 órakor, mely oly nagy fényt arasztott el, hogy a hold fényét is elhomályosította. A délkeleten sztróbbant csillag először mindig nagyobbodott s mint egy nagy kerekfejű sárkány, olyan alakba tűnt fel az égen. — Majd kigyó alakban nyult fele a földre, színe három felében tűnt fel, először kék, piros és farkafele sárga volt, ekkor szét robbant és millió darabban hullt szét.

* Előre. Új lap jelent ma meg ezzel a címmel Debreczenben; kijelentetik, hogy ez „rendkívüli évfolyam”, továbbá „első és utolsó szám”. I y egyik hírlapi vállalatnak sem versenytársra, kivált mikor elő sem kell rá fizetni, mai számunk mellékletét ingyen kedveskedünk a sajtó ez új szülöttével olvasóinknak. Az élelmes és jó ízlésűeknél Recht-nitz-czére kívánja ez felhívni a közönség figyelmét. A lap összeállítására elég ügyes arra nézve, hogy erre olvasóink figyelmét felesleges is felhívni.

* André és Szabó helybeli jóhírnevű fiatal fűszerkereskedők dusan berendezett üzletnek árjegyzékét mellékeljük lapunk mai számához. A derek ügykötő kereskedőket a ajánljuk a közönség figyelmébe.

Közönségnyilvánítás. „Tekintetes ur! Kötelességemnek tartom Önnek s egyszersmind azon ismerőseimnek, kik nekem a svájci labdacsokat javasolták, hálás köszönetemmel nyilvánítani. E labdacsok aranyérből, székrekedésben stb. kitűnő hatásúak, mivel sem fájdalmat, sem semmiféle kellemetlenséget nem okozva gyógyítanak. Tisztelettel Geissner J. Bettelgrinben, Oberleutendörf m. Csehországban. Brandt Richard gyógyszerész urnak Zürichben. (Svájc.) Egy doboz ára a gyógyszerárakban 70 kr.

Hazánk s a külföld. — Az Ujéjűlet. Az Ujéjűlet név alatt fennálló lipótvárosi nagy kaszárnya eltávolításának kérdése szönyegre került. Kamermayer polgármester a csüdtörtői tanácsulésen hozta

Egy iv papirt keresett elő s arra felírta a nagyobb városok neveit, — asztalfőjéből leveleket keresett elő s azok alapján számolgatott.

Kolozsvár, Nagyvárad, Arad, Czegléd, Kecskemét, Ladány, Szolnok, Sziget, Szatmár, Kőszeg, Pécs, Kassa stb. mind szerepeltek egy egy tétellel, egyikről 100, másiktól 50 forintot remélt — l e g a l á b b i s.

Schwarz Lipót, mert így hívták „Negri Elza” papáját, jó számított üzletember volt. Dolgozni egész életét át nem szeretett, — hisz nem is született arra. Sokkai kenyelmesebb volt így: eltartatta magát gyermekei által. Volt egy fia már, kit gyermekkorában kikészítettett „csodagyermek”-ke, ez hét éves korától kezdve tartotta atyját „hangversenyivel.”

A gyermek azonban tizenöt éves korában úgy világgá ment, hogy azóta se hallott róla. Ekkor is oly életrevaló volt már, hogy a hangversenyek bevételét mindig előre elzologosította s apjának semmi se jutott belőle. Szerencsére megvált a kis „Elza”, mivel még jobb üzletekre volt kitalált. Hisz ime a legnagyobb számítással is, uti- és egyéb költségeket levonva, még mindig marad 2000 frt, miből egy évig tisztességesen megélhet. A gyermeknek úgy se kell sok, egy madárka kevesebbet eszik jóval, mint az — ki e részben is csodagyermek volt.

Valóban Elza egyébből sem élt, mint csupa hedűlősből, de ezzel aztán alaposan jól is lakott. Négy éves korában egy hegedűvel örövezdettette meg papája s ezentul ez lett mindennapi kenyer. A gyermek első nap örült a furcsa játékszernek, másnap már megunt, harmadnap már irított tőle.

elő az ügyet, s a tanács elhatározta, hogy az 1869—71-iki tárgyalási iratok a leveltárból kikeresetvén, a jövő ülés elé bizonyos irányú intézkedés végett előterjesztendők lesznek.

* Milietics Szvetozár ismét az örültek házában van Budapesten s állapota vigasztalan; egy szerb lap közli, hogy dr. Polit Mihály orsz. képviselő is a téboly előjelei mutatkoznak s ő már jöghalgtat korában is majdnem egy évig kezeitelt az örültek házában.

* A holdbéli lakókról a Berliner Tagblatt április elseji száma a következőket írja: Már az ó-korban hitszervezetők és értelmes lakói vannak Akkoriban úgy akartak érintkezni a hold lakóival, hogy mértföldnyi hosszú utletvényekkel, óriási vonalakban lerajzolták a földre a pythagorasi tautélt, rsmelvé, hogy a földbéli lakók azt le tudják olvasni és talán hasonló módon válaszolnak rá. Még e század elején is a híres Schröderer azt hitte, hogy a hold felületén időnkint váltakozó fényesebb és sötétebb pontok a holdbéli növényzet életét és a lakók mozgalmait mutatják. Az utóbbi évtizedekben a csillagászat azt fogadta el, hogy a holdlakókban himni balgaság. Most a berlini csillagvizsgáló intézetben egy óriási fontosságú fölfedezés mást derített ki. Dr. Blendmann (?) ur ugyanis véletlenségből rájött, hogy minden eddigi holdvizsgáltnak eredménytelennek kellett lennie, mert a holdnak erősen világitó légköre van s e szerint a vizsgálatot mindig hátrányos sugárterés zavarta meg. Blendmann ur arra a gondolatra jött, hogy a nagy refraktor tárgyvegét befekteti és a czeira kámfors kormot használta. De sok száz kísérlet hiúsult meg, míg végre egyszer sikerült eltalálni a bekormozás kellő fokát és a holdnak minden mellekhatástól ment képet megnyerni. Blendmann tanár a lekormozott refraktorról erre rendkívüli éles képen lefényképezte a holdat és e fényképet hatalmasan nagyított napgorcsok elé tette. A hold koronájának fehér falra vetett képe 18 52 méter átmérőjű volt s csodalatos látvány volt az ámuló szemeknek. Eddigéle csupa hamis fogalmunk volt a hold felületéről, mert ép azok a sík helyek, melyeket tengereknek hínak, termékeny mezőségek, míg az eddig hegyes vidékeknek hitt régiók homokpuszták illetőleg tengerek. Városok mindenféle telepítvények, ipar és közlekedés jelei láthatók, egész tisztán. Legközelebbi holdtöltekor új fényképezések fognak történni s egy még tartalmasabb napgorcsot fog használni a fölfedezés. „Azt hisszük,” írja a Tageblatt április elseji száma, „hogy már a futólos hírs is mindenféle fel fogja a figyelmet köténi e korszakalkotó tudományos fölfedezés iránt.”

* Lépre került zsaroló. Csütörtökön halgatta ki Minorich Albert rendőrfogalmok a 19 éves Gruber József lakatos legényt. Eszébe jutott, hogy valamikor, tán tíz évvel ezelőtt, Temesváry Mór házában lakott, attól talán lehetne pénz kicsikarni. Fogalmazott tehát két ivre terjedő levelet, „itelet”-nek címmezte és elküldte. A leveleiben a kiszemelt „bourgeois”-t per „Freund Temesváry” szolította; tudtára adta, hogy az „aczelclub”, az első osztrák-magyar anarchista tizenkettes szövetség, őt sorshuzás utján egyhangulag halálra ítélte és hogy ő már a negyedik. Ezen szörnyű közlét után azonban nyomban megnyugatja a bourgeois, hogy megválthatja az életét, ha 2000 frtot küld, de figyelmezteti, hogy a pénz valahogy ne kerülje ezrekben, és hogy a pénz átvevőjének ne legyen bántása, mert akkor ő a legszörnyűbb halállal fog lakolni. Ezek előrebocsátása után részletesen eimondta, hogy a városligt melyik helyén tegye le a pénzt, hogy ő a fakát czedulákkal megszámozta és a pénz ott legyen az 55. sz. fa alatt. Az idevágó utasítások könyebb megérthetése végett a levelezh meg tepreraj is van mellékelve. Jól is eszelte azt ki Gruber; az éjjel igen óvatosan közeledett a megjelölt fához, zajt ütött, hogy a netán közel levő személyek odajöjjenek, még mielőtt ő comromitálja magát. De Osgyán felégyelt, aki szemmel tartotta, nem mozdult ki rejtekhelyéből. Most Gruber odament a megjelölt fához, rögtön eszrevette, hogy a czedulát, melyet ő tett oda, mással cseréltek ki. Sejtette, hogy vagy pénz tették oda, vagy kelepcedze csaltak. De már késő volt meghátrálni. A pénz után nyúlt és erre aztán letartóztatták. A kihallgatás alkalmával — mint halljuk — eleinte anarchistának adta ki magát; azt állította, hogy az „aczel club”-nak az ő neve „numero 4” és hogy ő tartozott volna a pénz ma délelőtt átadni a „numero 1”-nek. Tanúnak elhívták Gruber anyját, a ki rosz utra tévedt fiát egyszer már elkérgette a háztól. Édes anyja láttára a fiu elérékenyült s bevallotta, hogy ő sohasem volt anarchista, és hogy egészen saját szakállára követte el ezt a zsarolási kísérletet. Holnap még 1—2 tanut fognak kihallgatni a fiu előéletére nézve s azután átadják a királyi ügyészségnek.

* Mujsák. Blaha Lujza asszony, mint a „Fővárosi Lapok” „biztos forrásból” értesül, három évre a budai versziuházhoz szerződött. A szerződést, mely összel lép érvénybe, a művésznő és Feleki Miklós tegnap írták alá. A drámai szak primadonnájának Hunyady Margit van szerződötve.

Nyilatkozat. Szege, ápril 2. Heinrich G ur, a Karácsonyi-pályázat bíráló bizottságának előadója, jelentésében — a pályadíj ki nem adását a többi közt ez érvel (1) indokolja:

A Karácsonyi-pályázat, hála nemes alapítójának, nem hozhatja az ország lelegső tudományos testületét azon szomorú helyzetbe, hogy eshetőleg egy esztétikai és logikai becsapítás alá nem eshető rimes balletszöveget jutalommal kell kintüntetnie.

E czélzás „Első szerelem” című pályanyertes vígjátékra vonatkozik. Egy napilag ugyanis, a mult hetekben darabomról emlékezve, azt mint drámai balletet kívánta színre hozatni.

Jó nyomon járok tehát, midőn H. ur „akadémikus” megjegyzésének forrását e hírlapi cikkekben keresem.

Ha H. ur fenti megjegyzése a magánembertől származik, szánalommal elhallgatom, de mert egy bizottság, egy akadémiai bizottság előadója ragadtatja magát ily kifejezésre, azon akadémiaé, melynek egy másik bizottsága műveket egyhangulag koszoruzta meg: akkor bátran kérdezhetem H. urtól: akadémikus eljárás-e ez? s egyáltalán tisztességes eljárás-e így nyilatkozni egy műről, mely nyomtatásban meg nem jelent, sehol szüre nem került se szerint H. ur előtt ismeretlen?

Am itéje el a darabomat, ha színre kerül, szakgassa össze minden betűjét, a könyvpia czra külddöm, tegye meg — megtehethi! de mint most, ugy szeme közé nézek akkor is, támaszkodva Jókai Mór, Csiky Gergely, Szász Károly urak itéletére, kik ha nem is érnek föl H. ur „világrendítő” bölcsességével, talán mégis érnek annyit, hogy iteletekre búske lehetek.

— Az „Olvasó-Kör” cz. szépirodalmi re. gényfolyóirat, melyben az „Alvajáró”, „Üngyilkos naplója”, „Párisi koldusnő leánya”, „Rejtett milliók” érdekes regények jelentek meg. Az „Olvasó-kör” előfizető ára negyedévre vagyis 6 füzetre 1 frt 50 kr, mely a kiadónálhoz (Budapest, szénútcza 31 szám) intézendő. — Uj zenémű. Megjelent s lapunkhoz beküldött „An die Herculenswelt” valzer, — Pharbachtól. Az igen csinos zenemű ára 1 frt. Kapható Táborzsky és Parsch uraknál Pesten.

Törvéyszék. — A botrány. Clair Vilmos és Semecz Emil ügyében ma délelőtt semmi változás nem történt. Semecz Emil csak ma délután fogják kihallgatni, a mi valószínűleg hosszabb időt vesz igénybe. Semecz Emil testvéröccse, Ödön, gyógyszereszhallgató, ma a főkapitánysághoz fordult azzal a kérelemmel, engedjek meg neki, hogy vaialmely hivatalos közeg jelenetében bátyjával beszélhesen. Kérelmét azonban megtagadták, azzal az indokolással, hogy Semecznek meg nem hallgatták ki. — A Gyürk- eset. Mult évi június hóban történt, hogy Gyürk Miklós, a budapesti kir. fenytő törvénszékhöz beosztott jegyző, lakásán főbelötte magát. A törvénszéki alelnök-höz címzett leveleiben öngyilkosságának okául azt hozta fel, hogy Pollák Bernát nevű egyen 100 forinttal megvesztegette s hogy ez kergette a halálba. A levél nyomán a fenytőtörvénszék megindította Pollák Bernát ellen a vizsgálatot s ennek befejeztével a vádlottat a btk. 470. §-ba ütődő vesztegetés vétségé miatt vád alá helyezte. A közelebb megtartott végtárgyaláson dr. Herzfelder Samu védőügyvéd felhozta, hogy a fenförgő ügyben a büntethezóság a btk. 106. §. értelmében elévült, tekintve, hogy az allitologos megvesztegetés 1880. június 14 én történt, a fenytő eljárás pedig 1883. június 16-án, tehát három év eltelte után lett folyamatba tevé. A törvénszék az időpontok pontos meghatározása végett a tárgyalást elnapolja s az iratokat a vizsgálobírónak kiadni rendeli.

— A tiszta-eszlári per. A m. kir. Curia büntető tanácsa meg hozta itéletét a t-eszlári ügyben és Tóth Lőrinc tanácselnök hirdette ki nyilvánosan. Az itélet következőleg hangzik: Ö felsége a kir. nevében! A m. kir. Curia gyilkosság bűntette, illetve abban való részesség miatt vádolt Schwarz Salamón, Buxbaum Ábrahám, Braun Lipót, Wollner Samuel, Scharf József, Junger Adolf, Braun Ábrahám, Lustig Adolf, Weiszstein Lázár és Taub Emanuel, továbbá, bűnpártolással vádolt Vogel amsel, Smlivics Jankel, Herschko David, Grosz Márton és Klein Ignác ügyében a nyirégyházi királyi törvénszék előtt folyamatba tett és 1883. augusztus 2-án befejezett, a budapesti kir. itelő tábla által övezgy Solymossi Jánosné mint sértett fel felebbezése folytán 1883. deczember 22-én elintéztet bünvádi ügyet az 1883. ápril. 1-től a mai napig tartott nyilvános ülésekben vizsgálat alá vette és a budapesti kir. itelő tábla itéletét annak vonatkozott első bírósági iteletről elfogadott indokainál és az újabb indokoknál fogva helyben hagyta.

Közgazdaság. — Az orsz. kiállítás budapesti kerületi bizottságánál most osztályozzák az alkertletékből beérkezett bejelentő ivatek. Eddig az újvidéki és a szt.-endrei alkertletet kivéve, az összes alkertleték beüldték a bejelentési ivatek és pedig: Kecskemét 80-at, Szabadka 80-at, Kalocsa 80-at, Vác 30-at, Baja 30-at, Zombor 100-at, Esztergom 40-et, Szekesfehérvár 40-et, Gyöngyös 30-at, Eger 30-at, Jászberény 10-et, Szolnok 60-at, Balassa-Gyarmat 20-at, Losonc 50-et, Besztercebánya 10-et és egyszek 60-at, összesen tehát 750-et. Miután azonban az alkertletékből ezeken kívül még várható bejelentések, azok száma előreláthatólag még növekedni fog.

— Sertesvásár. K ó b á n y a, ápril. 3. (A „serteskeresek csarnok” távirati jelentése.) Az üzlet változatlanul szíár Magyar urasági öreg nehéz 52.— fiatal nehéz 53.—54. frt

közép 53.—54.— könnyű 52.—53. Szedett nehéz 52.—53. közép 52.—, könnyű 52.—, — Romániai bakonyi, nehéz 54.—55 — átmeneti, közép 53.—, bakonyi könnyű 52.—, — átmeneti. eredeti nehéz —, átmeneti közép —, — átmeneti szerbiai nehéz —54.—, — átmeneti közép 53.—, — átmeneti könnyű 52—53 átmeneti, — hízó 1 1/2 éves élőszulyban 4,0° levonás-al —, 2 éves —, — Két éves —, — öreg. —, — Az árak bizlalt sertéseknél páronkint értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adták el a vevőnek, páronkint 3 arany várn fejélen megtérítették.

Számrejtvény. Közl: Ny-i Gy-a. 4, 40, 14, 54. Mindentest ebből áll. 7, 13, 41, 19. Tetszett fejze ki. 55, 27. Az állóvizet nevezik így. 28, 35, 1, 47, 26, 40, 59, 22, 61. Egy Ázsiai hegy-ség. 27. Régiséget jelent. 40, 21, 37, 59, 16. Az ember egyik érzéke. 31, 2, 25, 27. Egy kegyetlenrómai császár. 26, 4, 6, 56, 11, 58, 22, 59, 31, 51, 16. Hires költő volt. 34, 38, 15. Egy halfej. 19, 23, 10, 61, 42, 35, 16. Hires építmennyek Egiptomban. 43, 14, 57, 38. Város Schveicban. 40, 61, 24, 50, 43, 56. Egy tó Oroszországban. 3, 26, 8. Ez szokott nőni elhagyott helyeken. 5, 44, 9, 52, 47, 45, 49, 15, 39, 46. Ez legbőldogabb része életünknek. 36, 23, 26, 43, 56, 46, 61. Hires vizes és mai hírnév. Amerikában. 7, 17, 56, 67, 16, 13, 50, 25, 20. Egy kiből nyelv. 29, 61, 60, 27. E nélkül nem lehetne a vizeken járni. 15, 39, 11, 6, 12, 52. Igen tápláló eledel. 33, 51, 49. Ebben szokták tartani a heesebb tárgyakat. 31, 48, 54. T gadó szó. 10, 9, 26, 20, 61, 15. Így nevezik a kis folyóvizet. 18, 7, 17. Nem minden ember bír ezzel. 54, 61, 25, 30, 16. Egy folyó Magyarországon. 1—61. Egy költemény 2 vers sora.

(Megfejtők neveit közöljük s közöttük érdekes könyvet sorolunk ki.)

Multkori talányukat megfejtették: Némethy Ilona, Sphinx, Londez Emma, C-áthy Zoltán, Eötvös József, Bilkei Imre, Csáthy Ferencz, K. J., S. Géza, Szekely Lajos, Sinka Gyula, S. I., Szikszay Géza, C-áthy Árpád, S. Emma, Bilkey Dezső, Szatmári Kálmán, Nagy Isván, Páros Józsefné, Pálosó Olga, Sipos Margit, Ujfaluassy Tere és Margit, Vedródi Ottília, Boda Erzsike, Nyiri Ernő, Kiss Erzsike, Cs-s R-a. (A jutalmat S. Géza nyerte el ápril 15-én.)

Szerkesztői posta. Kis Ferencz urnak Helyben. — Nem közzelhető. Feladás szerkesztő: GASPÁR IMRE. Kiadó KÜTASI IMRE

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tisztelettel tudatni, hogy a tavaszi időnyre, a legdivatosabb

férfi és gyermek kalapok, nyakkendők, ugyszinte esőernyők, uti bőrdíjók, tajték pipák, sora pálczák és még itt több elő nem sorolt cikkek megérkeztek, mit is a legjutányosabb árba számítva, vagyok bátor ajánlani.

Özv. Várad Istvánné főtér, Vecsei ház.

Csödalatti kiárusulás. A debreczeni kir. törvénszék mint csödbírószág által 2999/1884. P. sz. a végzés folytán a Némethi József csödtömegéhez tartozó ingóságokra a kiárusulás elrendeltetvén azt f. hó 2-án megkezdtem.

Bacsó Péter tömeggondnok.

„Cannabine.” biztos és gyors hatású szer, midennemű hügycsöbetegségek, folyások, (vulg. Tripper) bármily idült, vizelesi nehézségek, erőletések, éjjeli megömlések, makacs-utóbajok ellen — Jótállás mellett. — Dr. Pr. Hawright orvosi használai utasítása, életrendi etjárás, óvszabályokkal ellátva. — Egy adag 5 fr. Fél adag 2 frt 50 kr. Befekcs. folyadék 50 kr. — Megrendelhető postautánvétel Zagonyi Széles gyógyszerész, Fűrdő Algyógy (Erdély) Bécsben kapható Weis J. gyógyszerárban, Prágában Fürst J. gyógsz.

Budapecsten kapható: Kochmeister Frigyes utópai gyógyszerár áruházában, Nagy-korona utczza 32. sz.

Debreczenben kapható: Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárban.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

budapesti czég, debreczeni fióküzletéből a következő czikkeket ajánlja a nagyérdemű közönség szives figyelmébe.

Vászon és kész fehérnemű.
Valódi rumburgi creas, hollandi, irhoni és széles **lepedő vásznak.**
— Csikos és damast csinvatok. — Schroll-féle legjobb sifonok minden szélességben. —
Asztalneműek.
— Kávés terítékek. — Tálca-, szekrény-takarók. — Asztalfutók. — Zsebkendők. — Férfi-, női és gyermek **kész fehérneműek,**
u. m. ing, lábravaló, hálóköntös, fésülködő, szoknya, harisnyák, lábttyük.

DIVATÁRUK.

A tavaszi és nyári idényre megérkeztek a legújabb divatu **NŐI RUHA-SZÖVETEK** finom fekete selyem kelmék,
SURRAH, MERVEILLEUX SATIN DE LYON, továbbá a legszebb szines **SELYEM RUHA-KELMÉK.**

Szoba berendezési czikkek.

Csipke függönyök. — Jutta függönyök. — Nehéz szövet függönyök. — Turkesztán függönyök.
Ágyeléaló szőnyegek. — Fal-szőnyegek. — Pamlag-szőnyegek. — Futó-szőnyegek.
Crepe butorhuzatok. — Ripsz butorhuzatok. — Gobelin butorhuzatok. — Bourett butorhuzatok. Legújabb divatu butorhuzatok.
Ágy- és asztal-takarók.
Karton és rouge paplanok. — Cachemir paplanok. — Satin paplanok. — Selyem paplanok. Atlas paplanok. — Pike és trico paplanok. — Gyapju paplanok.

SESZTINA LAJOS

DEBRECZENBEN

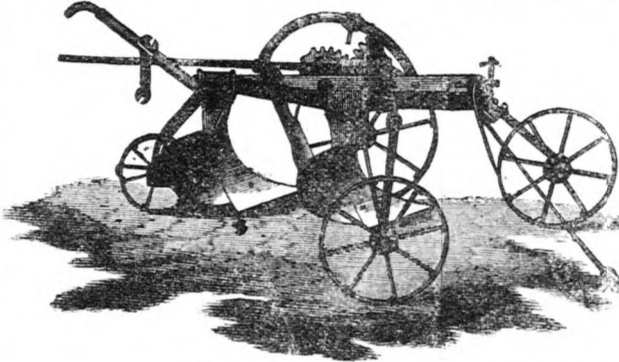
ajánl számos kiállításokon és versenyeknél kitüntetett

CLAYTON és SHUTTLEWORTH-féle,

valamint

SCHLICK-KRUMPACH-féle

két és három barázdás ekéket, sorvető- és szórvető gépeket,

csöves tengeri darálókat, tengeri morzsolókat, szeeska- és repavágókat, konkolyozókat és gabona tisztító rostákat, előnyös árak mellett.

Arjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

SZABÓ LAJOS

Debreczenben, Rózsatér

ajánlja a nagyérdemű közönségnek

TAVASZI és NYARI

czikkeben nagy választásu raktárát:

DIVATOS RUHA KELMÉK

Fekete és szines ternok, kasmirok, kendők.

GYÁSZ CZIKKEK

szines perkál, kreton és szatinok

KITÜNŐ SZABÁSU FÉRFI INGEK

vászonneműek, ágyterítők, fekete selyem kelmék, kendők. Jó minőségű kötő pamutok, ruhadiszek, gombok, czipkék, szalagok,

NAPERNYŐK és ESERNYŐK.

Jutányos szabott árak.

27

Szalma és nemez kalapok.

27

VÉGELADÁS.

Építkezés következtében, kilencz év óta fennálló divat- és rövid-áru üzletemet végkép feloszlatom és teljes

végeladást nyitok meg,

minden az üzletemben levő czikkeket

gyári áron alul adtnak el.

A midőn hálás köszönetemet fejezem ki helybeli és vidéki b. vevőimnek, eddigi szives pártfogásukért, szabad legyen e felhívásomat is becses figyelmükbe ajánlani.

Tisztelettel
BAUM MIKSA,
piacz, Veszprény-féle ház.

27

Napernyők nagyválasztékban.

27

Vasárnap ápril 6-tól kezdve látható.

A nagyvásártéren csak rövid ideig látható a legnagyobb világitás mellett esténként 5 órától 9-ig.

SZOBOR CSARNOK.

Párisból.

Bracco Rokus ur igazgatása alatt, áll részint a mult, részint a jelen nevezetes s híres egyéniségeknek természetes életnagyságban viaszkból előállított alakjaiból, az ezen czélra épített párisi nézőhelyiségben, mely hosszabb száz lábánál s több, mint száz lámpa által van világitva:

MŰSOR:

Rezső ő csász. kir. fenségének, a trónörökösnek esküvője Stefánia főherozegnővel az augusztinuaok templomában Bécsben 1881. május 10-én.

Ez a csoportzat, mely itt először látható, nem kimélve semmi költséget és fáradságot, aképen állítottat elő általam, hogy az igen tisztelt közönségnek egy olyan teljes képet nyujtsak, mintha a néző közönség minden t. tagja személyesen lett volna jelen ez alkalomnál.

Stuárt Mária Skócia királynőjének lefejezése 1557-ben. Kép a plevnai csata után. Megsebesült katonák az orosz-török román és szerb ezredekéből.

I. Bonoparte Napoleon császár az austerliczi csata előtt az ő nagy táborával. Ezenkívül még 20 csoportzat látható történelmi egyéniségekről, a melyek mind ugyanakkor előállítva, hogy a nagy közönség tetszését méltán ki fogják érdemelni.

Belépti díj első hely 20 kr., második hely 10 kr.

Tisztelettel:
Bracco R.
igazgató.

A kegyeletes érzülethez!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a kegyeletes gyászoló felek minden lehető kívánalmának pontos és gyors kielégítése czéljából

SIREMLÉKKŐ-RAKTÁRAMAT

(piacz utca, Vecsey-ház)

a mely sok év óta a t. megrendelők óhajait teljesen kielégítette,

ujjonnan a legválogatottabb SIREMLÉKEKKEL

szereltem föl s üzleti előnyös összeköttetésemnél fogva abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy raktáramból minden darabot gyári áron szolgálhatok ki. Egyuttal tudatom, hogy mind a helybeli, mind a vidéki nagyérdemű közönség kényelme tekintetéből

egy másik raktárt is nyitottam

helyben, kis várad utcza 2102. szám alatti saját házamnál, a vasuti indóház közelében.

Mindkét raktáramban gyári áron kaphatók s megrendelhetők: vörös és szürke gránit, apró szemcséjű fekete szenyith világos és szürke, ugyszintén fekete és vörös márvány

SIREMLÉKEK és SIRKERESZTEK

mindenféle alakban, 15 frttól fölfelé, bármily nagyságban.

A siremlékek felállítását, ugy helyben, mint a vidéken, jutányos árért teljesitem, valamint a siriratok metszését bármely európai nyelven finom aranyozással vagy különböző szinekkel eszközölöm.

Régi sirkövek újítását, új betűk vésését s aranyozását elvállalom. Sirköszegélyek és vasrácsok,

családi, nemesi czimerek és sirdiszítések

vésése és aranyozása nálam olcsó árért megrendelhetők.

Gyors és pontos kiszolgáltatásért, ugy a vidékre való szállításiert a felelősséget magamra vállalom.

A t. közönségnek tisztelem iránti elismeréséért s eddigi bizalmáért legmélyebb köszönetemet nyilvánítom s továbbra is kérem nagybecsű bizalmát.

Teljes tisztelettel. Debreczenben, 1884.

BOROS SÁNDOR,
siremlékkő-raktár tulajdonos.